

ADVENT 2018.

ADVENT- AD (prijedlog s akuzativom- k, ka, prema, na do, za)

+ venio, 4.- doći (hrv. došašće)

7.b razred

Sadržaj:

03.12. i 04.12. - A D V E N T U S V I J E T U.....	3
05.12. - GERMANIZACIJA	8
06.12. - SV. NIKOLA.....	10
07.12. – DAN PISANJA PISAMA	16
08.12. i 09.12. - Božićne pjesme	22
11.12. – Medenjaci.....	25
12. 12. – DAN KUĆICA OD MEDENJAKA	27
13.12. - DAN VRUĆE ČOKOLADE.....	31
14.12. - Tradicije za sv. Luciju u Hrvatskoj i drugim zemljama	32
15.12. - DAN SIJANJA PŠENICE.....	34
16.12. – TREĆA NEDJELJA ADVENTA	36
17.12. – BOŽIĆNI SAJAM.....	37
18.12. – STARI OBIČAJI-ADVENT.....	38
19.12. – Božićne Svijeće i adventski vijenci	40
20.12. – Kako napuniti trbuhe i isprazniti novčanike na adventu.....	42
21.12. – PODACI O BOŽIĆNIM POKLONIMA.....	44
22.12. – Zadnji dan treće nedjelje došašća	45
23.12. – Advent u Zagrebu.....	46
24.12. - Badnjak	47
25.12. - BOŽIĆ.....	48
26.12. – Sv.Stjepan.....	50
27.12. – Ivan Evanđelist.....	51
<i>Ivan Evanđelist.....</i>	<i>51</i>

3.12. i 4.12. - ADVENT U SVIJETU

AUSTRIJA – *Frohe Weihnachten*

Austrijski blagdanski običaji i tradicija nešto su drugačiji od hrvatskih. Umjesto fritula, oni za advent jedu vanilin kiflice i piju punč, poslužuje se i mirisni topli kruh, a osim kobasica, na adventskim sajmovima diljem Austrije kušat ćete raznovrsne slane delikatese. Najpoznatiji adventski sajam je u Beču. Cijeli grad i sva mjesta u posebnom su božićnom ruhu, a središte zbivanja je ispred gradske vijećnice.

adventski sajam u Beču ispred gradske vijećnice

VELIKA BRITANIJA – *Merry Christmas*

Na Badnjak se čarape vješaju na rubove kreveta ili na dimnjak, gdje Djed Božićnjak ostavlja darove djeci. Božić započinje otvaranjem darova te ručkom nakon kojeg se putem televizije prati **govor kraljevske obitelji**. Popodne se posjećuju susjedi i rodbina. Za vrijeme božićne večere običaj je posluživanje božićnog pudinga - najčešće od šljiva u kojima se nalazi neko "blago".

Velika Britanija je bila prva država koja je kao božićni ukras počela koristiti imelu. Vjenčićima imele ukrašena su vrata i domovi, a svatko tko se zatekne ispod vijenca može biti poljubljen ili nekoga poljubiti. U Covent Gardenu sam Djed Božićnjak (*Father Christmas*) pali svjetiljke, a na poznatom trgu Trafalgar Square nalazi se prekrasan bor i naravno, imela.

Adventski sajmovi

Adventski su sajmovi nezaobilazna kulturno-zabavna manifestacija u mnogim državama i gradovima. Mnoga se mjesta za Došašće ne ogrnu u posebno blagdansko ruho. Porijeklo sajmova seže još u doba Svetog Rimskog Carstva. Prvi oblici ovakvog događaja održavali su se na prostoru današnje Francuske i Švicarske. Preteča pravih sajmova bio je Bečki Prosinački sajam koji se održavao još u 13. stoljeću.

božićna imela, božićna zvijezda i cimet

FRANCUSKA – *Joyeux Noel*

Na Badnjak djeca ostavljaju svoje cipele pokraj kamina kako bi im Djed Božićnjak (*Pere Noel*) donio darove. Osim u cipelama, na božićno jutro, slatkiši, voće i male igračke vise s drveta. Crkve svojim zvonima sviraju božićne pjesme. Na trgu kod katedrale prikazuje se Kristovo rođenje.

Znate li da se na sjeveru Francuske djeca darivaju 6. prosinca, na dan Sv. Nikole umjesto na Božić. Odrasli se međusobno daruju na Novu godinu. Zanimljivost je i da je božićna jelka proizvod Francuza - prva jelka zasvijetlila je u pokrajini Alsace početkom 17. stoljeća. Godine 1840. vojvotkinja od Orelansa prenijela je božićno drveće u Pariz.

Gotovo svaki dom ima jaslice oko kojih se zapravo vrti cijelo božićno slavlje. Jaslice sadrže glinene figurice tzv. *Santos*, koje prikazuju Svetu Obitelj i pastire, obrtnike, ribare, seljake... Francuzi za Badnju večeru poslužuju čokoladnu tortu u obliku debla koju nazivaju *La Buche de Noel*. Glavno jelo varira o regionalnim kulinarskim tradicijama, pa se u Alsace servira guska, u Burgundiji purica s kestenima, dok Parižani slave uz kamenice i paštetu od gušče ili pačje jetre (*pat de foie gras*). Nakon večere, kada obitelj odlazi u krevet, hranu ostavljaju na stolu u slučaju da se pojavi Djevica Marija.

čokoladna božićna francuska torta *La Buche de Noel*.

ITALIJA – Buone Natale

U Rimu darovi se izvlače iz tzv. urne sudbine. U drugim dijelovima Italije djeca svoje poklone mogu otvoriti tek 6. siječnja, na Tri kralja. Prema tradiciji, darove donosi ružna vještica po imenu La Befana na dršku svoje metle. La Befana je trebala posjetiti novorođenog Isusa, međutim zakasnila je i luta od tada ostavljajući darove u svakoj kući s djecom u slučaju da je Isus tamo. Spušta se niz dimnjak te dobroj djeci ostavlja darove u čarapama i cipelama, a zločestoj ugljen.

Božićno vrijeme traje tri tjedna, a počinje osam dana prije Božića (devetnica - *Novena*). Tjedan dana prije Božića djeca idu od kuće do kuće, obučeni kao pastiri, pjevajući božićne pjesme za što dobivaju novac. Pravo slavlje počinje postom, dvadeset i četiri sata prije Badnjaka uz obrok u kojem dominira *panettone* – torta/kruh dugoljastog oblika. Nakon zalaska sunca pucanj iz topa na Castel S. Angelo u Rimu označava početak blagdana. U 21 sat u crkvama započinje sveta misa. Nakon mise pristupa se blagdanskom objedu u krugu obitelji. Na Božić u podne, papa daje blagoslov svima koji se okupe na vatikanskom trgu.

Badnja večer naziva se *cenone*, a poslužuje se tradicionalno jelo od jegulje. Božićni ručak sastoji se od *Tortellini in Brodo* (juha sa punjenom tjesteninom) te *capone* (kuhani ili pečeni pijetao).

vještica *La Befana* koja nosi darove djeci u Italiji

ŠVEDSKA – God Jul

Božićno vrijeme u Švedskoj počinje 13. prosinca na dan Sv. Lucije. Tradicija je da u zoru najmlađa kćer u obitelji obuče bijelu haljinu te nosi krunu na glavi sa svijećama i budi roditelje te ih poslužuje kavom i Lucijinim kruhom. Dva dana prije Božića postavljaju božićno drveće te ga ukrašavaju jabukama, švedskim zastavama, patuljcima s crvenim kapicama te ukrasima od slame. Taj dan se priprema hrana za Badnju večer te postavljaju darovi ispod božićnog drvca. Jede se *knäck* (tvrdi bomboni punjeni bademima), *pepparkakor* (paprenjaci u obliku srca, zvijezda ili koza), a pije se *Julmust* (švedski sirup koji se može kupiti samo u vrijeme Božića). Badnja večer naziva se *Julafton*, a priprema se kao *smorgasbord* odnosno poznati švedski stol, poslužuje se božićna šunka (*julskinka*), svinjske nožice, sušeni bakalar (*lutfisk*) i razne slastice.

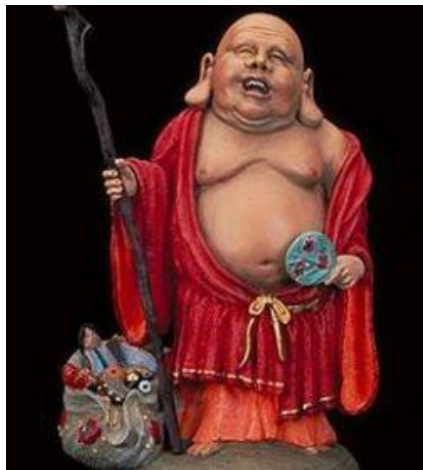
Šveđani kao i ostali narodi danas vjeruju u Djeda Božićnjaka odnosno Tomte kako ga Šveđani nazivaju. Međutim stara legenda kaže da darove donosi božićna koza – Julbock koju je navodno koristio Tor (stari bog) za prijevoz.

JAPAN – Merikurisumasu

U Japanu Božić nije obiteljski blagdan već se oni trude taj dan provesti čineći dobra djela za ostale, a pogotovo za bolesne u bolnicama.

nosevima.

Iako samo jedan posto Japanaca vjeruje u Krista, većina Japanaca ukrašava svoje domove i dućane, a u posljednje vrijeme sve više Japanaca slavi Božić. Oni zapravo uživaju u darivanju. Djed Božićnjak je zapravo budistički redovnik, *Hotei-osho*, koji u svaku kuću donosi darove. Neka djeca ne vole *Hotei-osha* pa oni vjeruju da ih daruje Santa koji dolazi na sobovima s crvenim

budistički redovnik *Hotei-osho* koji nosi djeci darove u Japanu

INDIJA – Mēṛī krisamasa

Kršćani u Indiji ukrašavaju drva banane ili manga. Kao ukrase koriste male uljne lampe koje stavljaju i na krovove i zidove svojih kuća. Cvijećem ili Božićnom zvijezdom ukrašavaju crkve. Darivaju članove obitelji, a siromašnim ljudima daju novac.

AUSTRALIJA – Merry Christmas

Božić u ljeti, Božić na 30°C! Djed Božićnjak dolazi na dasci za surfanje. Božićne večere u Australiji često se održavaju na plaži ili kao piknik. Ukoliko ostaju doma, Australci se vesele uz bazen ili igrajući kriket. Jedu tradicionalna jela: puricu, šunku, svinjetinu, pitu od mljevenog mesa i puding od šljiva. U zlatno doba Australije u puding se stavljao maleni grumen zlata. Danas puding također sadrži iznenađenje ,ali ne zlatno. Sve se ukrašava s *Christmas Bush* – to je australska izvorna bilja s malenim crvenim cvjetićima.

Djed Božićnjak od pijeska na plaži u Australiji

SAD – Merry Christmas

Vjerojatno znate da lik Djeda Božićnjaka dolazi iz SAD-a.

Lik Djeda Božićnjaka rođen je u SAD-u 1860-ih godina. Santa Claus ime došlo je od nizozemske riječi za sv. Nikolu (*Sintaklaas*). Poznat postaje nakon što ga Washington Irving stavlja u svoju novelu koju je napisao 1809. godine. Taj prvi Djed Božićnjak, tada još poznat kao Sv. Nikola, pušio je lulu, letio u vagonu bez sobova, nije imao crveno odijelo niti je živio na sjevernom polu, ali je donosio

darove djeci. Tek 1863. godine pojavljuje se ime Djed Božićnjak (*Santa Claus*) koji ima crveno odijelo, saonice i sobove. U SAD-u Djed Božićnjak ima dva doma:

- Torrington, Connecticut – odakle Djed Božićnjak i njegovi pomoćnici šalju darove
- Wilmington, New York – gdje se nalazi selo Djeda Božićnjaka i njegovih sobova

Većina Amerikanaca Božić slavi izmjenjivanjem darova te posjećivanjem obitelji. Kuće su ukrašene lampicama i imelama. Tradicionalna božićna večera sastoji se od pečene purice, guske, patke ili šunke s povrćem i umacima, a za desert jedu puding i razne pite.

Djed Božićnjak

05.12. – UTJECAJ NJEMAČKOGA JEZIKA

-u Hrvatskoj i drugim zemljama

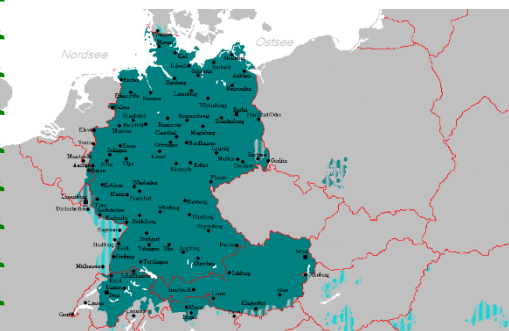
Germanizacija označava nametanje njemačkog jezika i kulture ne-njemačkim narodima. U Europi se uglavno odnosi na Njemačko carstvo i Austro-Ugarsku. Pojam se može odnositi na prilagodbu riječi njemačkom jeziku, preimenovanje ulica i trgova, diskriminacija ne-njemačkih stanovnika, i druge procese koji imaju ponjemčiti pučanstvo. Tada se je pokušavalo nametnuti njemački jezik, kulturu i njemačko ponašanje.

Oko 962. godine(narančasto)

njemački jezik 1910. godine(svijetlo zeleno)

njemački jezik 2010. godine

GERMANIZMI

Germanizmi su riječi u hrvatskom jeziku koje potječu iz njemačkog jezika.

Beštek, bluza, cigla, deka, drek, farba, flaša, foršpan, friško, gemišt, hauba, karfiol, keks, krafna, kremšnita, lojtre, majstor, peglati, remen, šarmer šlag, šlape, šnicla, špek, ziher, žemlja

- ✓ Beštek-pribor za jelo
- ✓ Dekapokrivač
- ✓ Gemišt-pomiješano
- ✓ Keks-biskvit
- ✓ Šlag-tučeno slatko vrhnje
- ✓ Šnicla-odrezak
- ✓ Špek-slanina
- ✓ Žemlja-pecivo

06.12. - SV. NIKOLA

-slavlje u Hrvatskoj

U katoličkom svijetu, ali i općenito 6. prosinca slavi se Sveti Nikola. Djeca ga najčešće povezuju s darovima koje pronalaze u svojim čizmicama.

ŠTIKLEC

Veseli, zabavni tramvaj počinje voziti na blagdan Svetog Nikole središtem grada Zagreba u pratnji Svetog Nikole uz puno pjesma, zabave i veselja sa slatkišima za najmlađe.

Naime, u potrošačkoj groznici u kojoj smo navikli kupovati iznenađenja najmilijima izgubio se običaj pun simbolike i radosti za najmlađe. Sveti je Nikola djeci namiliji svetac, razlog su darovi koje donosi, a oni moraju biti darovani od srca, umjesto povezivanja sa zimskim rasprodajama i ludom potrošačkom groznicom

- Krampus i šibe

Kada se spominje sveti Nikola, uz njegovo se ime dodaje i **Krampus** koji mu predstavlja suprotnost. Dok je Nikola dobrotvor i svjetlost, Krampus je sve suprotno i loše.

ŠTIKLEC

Iako je Crkva Krampusa službeno zabranila u 12. st., tradicija nije ugašena.

Krampus je rogata spodoba koja djeci dijeli šibe. Odlikuju ga krvave oči, izobličeno lice, dlakavo tijelo i veliki rogovi, a njegova pojava straši djecu.

Upravo se on koristi za plašenje djece, osobito one živahnije i zločestije.

Neka su tumačenja uloge Krampusa više povezana s poganskom tradicijom. Nošenje zastrašujućih maski s Krampusovim likom s ciljem tjeranja zlih duhova tumači se kao nastavak priče o maskiranju u kontekstu različitih religijskih rituala.

U mnogim dijelovima Hrvatske, Krampus je opisan kao vrag koji nosi vreću oko bokova i lance oko vrata, gležnjeva i zapešća. Kao dio tradicije, uz dar koji dijete dobije od Sv. Nikole, primi **još i zlatnu šibu kao dar za sva dobra djela tijekom cijele godine.**

ŠTIKLEC

Međutim, ako je dijete bilo zločesto, Krampus će darove ostaviti za sebe, a dijete će dobiti samo srebrnu šibu kao podsjetnik na neprimjereno ponašanje.

SV. NIKOLA :

-priče o životu

Jedan od susjeda Sv. Nikole bio je siromašan te nije mogao udati svoje tri kćeri.

Sv. Nikola odlučio je pomoći starcu.

Napunio je vrećicu dukatima i potajno ju ubacio kroz prozor.

Kad je otac shvatio da ima dovoljno novaca da uda jednu kćer, to je i napravio, ali se onda isti slučaj dogodio i drugi, pa i treći put.

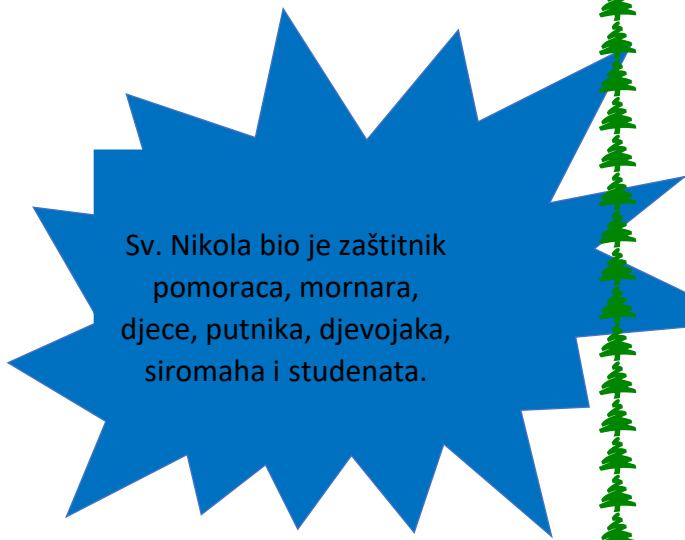
Kad je ubacivao novac kroz dimnjak za najmlađu kćer, susjed ga je sustigao i prepoznao Nikolu. Nikola ga je zaklinjao da šuti o tom događaju, ali je otac razglasio u čitavom mjestu tu priču. Tako je Nikola postao prijatelj siromašnih.

Sv. Nikola jako je volio djecu, a tamo gdje je on živio ni bogata ni siromašna djeca nisu imala igračaka. Za obuću su imale samo par čizmica. Ipak djeca su vrijedno svaki dan čistila i pazila svoje čizmice, a na Nikolin imendan bi ih posebno lijepo ulaštala i stavila ispred prozora. Nikola bi navečer prolazio i u svaku čizmicu stavio bi jednostavnu drvenu igračku koju je sam napravio. Ali, godine su prolazile i Nikola je bivao sve stariji. Više na svoj imendan nije mogao ići u selo i donositi igračke, a mame nisu htjele da im djeca budu tužna ako ujutro nađu praznu čizmicu. I zato je svaka mama u tom malom selu stavila u čizmicu ono što je našla u kući. Kako su bili siromašni, to su bile jabuke, orasi, bomboni zamotani u šarene papiriće. A djeca su se probudila i bila sretna jer su već imala dovoljno igračaka i slatko su se razveselila.

Na Sv. Nikolu svi s imenom : Niko, Nikša, Nikica, Nino, Nina, Nikolina, Nika... imaju imendan.

Mladi Nikola odlazi u školu za svećenika u čemu ga vodi njegov stric biskup u gradu Miri. On ga upućuje na svetost i pobožnost. U svom životu uvijek se borio protiv nepravde i za ljubav prema bližnjemu u kojem je prepoznavao Boga. Iscrpljen pokorom i poslovima umire 6. prosinca 327. god

Kad su zavičaj svetog Nikole osvojili Turci, on se u snu javio jednom svećeniku iz Barija u Italiji i rekao da želi da njegovo tijelo bude preneseno u Bari. Bilo je to 1096. god. U Bariju je podignuta velebna crkva posvećena sv. Nikoli, gdje su njegovi posmrtni ostaci.

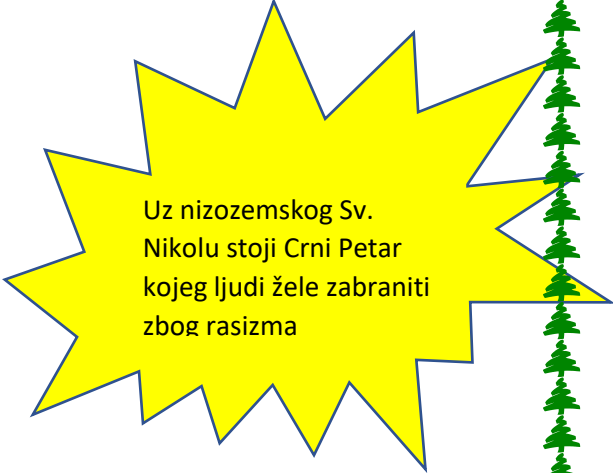
Sv. Nikola bio je zaštitnik pomoraca, mornara, djece, putnika, djevojaka, siromaha i studenata.

6.12. SV. NIKOLA

- tradicije u drugim zemljama

Srednjovjekovnog biskupa sv. Nikole svake se godine prisjeća većina europskih naroda, ali svaki na svoj način. Zajedničko im je to da Nikola dobru djecu daruje, a zločestu ostavlja bez darova ili im daruje šibu.

Uz nizozemskog Sv. Nikolu stoji Crni Petar kojeg ljudi žele zabraniti zbog rasizma

Sveti Nikola jednom je odlučio siromašnoj obitelji zlatnike spustiti kroz dimnjak, a budući da su se na ognjištu sušile čarape, upali su ravno u njih. Nakon toga tradicija se raširila po cijeloj Europi i Sjevernoj Americi, ali s različitim tumačenjima i nazivima. U Engleskoj je Saint Nicholas, u Njemačkoj Sinterklaas, u Poljskoj Mikula.

Priča o dobrim djelima svetog Nikole širila se postupno cijelom Europom i svijetom. Danas je on zaštitnik nekoliko zemalja, pokrajina i gradova.

Nikola dolazi od latinskog Nicolaus. Izvorno od grčkog Nikolaos. Sastoji se od dvije riječi nike (pobjeda) i laos (narod).

Slično kao u Hrvatskoj, i u Poljskoj (tamo se zove Mikolaj) ovaj bradati djedica djecu posjećuje u noći s 5. na 6. prosinca. Dok ih kod nas ostavlja u čizmicama, tamo ih djeca mogu naći pod jastukom ili u velikim čarapama. Dobra djeca većinom dobivaju manje igračke, slatkiše ili knjige, a djecu koja proteklu godinu baš i nisu bili najposlušniji, roditelji plaše da će ih išibati, no u praksi ipak samo prijetе. Mikolaj ima i zločestog pomoćnika, a najčešće je to vrug kojeg je Mikolaj navodno pripitomio. Poljski Nikola u prosincu ima pune ruke posla, jer prema tradiciji on nosi poklone i na Badnjak, 24. prosinca.

Za razliku od strašnog vruga, u Hrvatskoj, Austriji, Mađarskoj i Bavarskoj, uz Nikolu se, kao njegov zao pomoćnik pojavljuje Krampus. U Češkoj i Slovačkoj se uz Nikolu i Krampusa često pojavljuje i anđeo, kao i u Austriji. Tamo anđeo nosi veliku knjigu u kojoj su zapisana sva dobra i loša djela svakog djeteta. Austrijska djeca svoje čizmice ne stavljaju na prozor, već pred vrata kako bi ih Nikola lakše pronašao i napunio ih slatkišima i voćem.

U većini zemalja Nikola je vrlo sličan, no u mnogim državama njegov pratitelj je zbilja originalan. Tako nizozemskog i flamanskog Sinterklaasa (sv. Nikolu) prati Crni Petar. Podsjeća na maurskog slugu, kakve su španjolski bogati svećenici i plemići nekada s radošću tjerovali na najprljavije poslove. U frankofonskom dijelu Belgije Nikolu prati Teta Šiba, a u Švicarskoj brkata pojava zvana Schmutzli.

U nekim europskim zemljama sv. Nikola se uopće ne slavi, ili se slavi samo ponegdje. Tako Rusi nemaju sv. Nikolu, a u Francuskoj se slavi samo u nekim krajevima koji su nekad pripadali drugim državama. U Velikoj Britaniji se Nikola pretvorio u lik Father Christmas, koji je sličan američkom Santa Clausu koji dariva djecu na Božić.

7.12. – DAN PISANJA PISAMA

Stotinama godina, prije razvoja tehnologije, komunikacija među ljudima bila je vrlo ograničena i odvijala se uglavnom samo na dva načina. Ljudi bi dogovorili sastanak uživo i razgovarali ili bi zapisivali svoje misli i osjećaje na komad papira i slali ih odabranoj osobi po glasniku ili kasnije poštom. **Pisma** su vrlo intiman način komunikacije jer sadrže neizbrisiv trag pošiljatelja, osobito jer se pismom šalju i suptilni mirisi doma ili intimnije, osobe koja pismo piše. Digitalni načini komunikacije nisu toliko osobni kao oni staromodni, stoga se 7. prosinca svake godine obilježava Svjetski dan pisanja pisama.

Svjetski dan pisanja pisama osnovao je Richard Simpkin kao počast radosti i uzbuđenju koje je osjećao kad bi rukom pisano pismo stiglo u njegov poštanski sandučić. Richard je pokazao koliko cijeni ručno napisano pismo u svom projektu *Australijske legende*. U tom projektu slao je pismo svima koje je smatrao australijskom legendom s ciljem dogovaranja intervjua uživo. Za Richarda je postojalo nešto posebno u dobivanju pisama koja su pisale osobno poznate osobe. Također, pisana pisma mogu imati kolekcionarsku vrijednost, dok digitalna komunikacija ne može.

U vrijeme suvremene tehnologije pomalo smo zaboravili kako je lijepo kad nas poštar iznenadi razglednicom ili pismom. Današnji Svjetski dan pisanja pisama pravi je trenutak da se podsjetimo na to. Nekadašnja pisma i rukopise zamijenili su mailovi, SMS i MMS poruke, društvene mreže i sl. Ne tako davno, pisma i razglednice su se koristile za prenošenja poruka, za dopisivanje s voljenim osobama, za javljanje roditeljima i prijateljima, za čestitanje rođendana i blagdana... Komunikaciju smo, kao i mnoge druge bitne segmente osobnog i društvenog života, preselili u digitalno okruženje. Više gotovo i ne razgovaramo, telefonski i osobni kontakt gotovo su postali komunikacijske metode iz nekih prošlih vremena.

PISMA DJEDU BOŽIČNJAKU

Svake godine djeca Djedu Božićnjaku pišu pismo u kojem napišu svoje božićne želje, a odrasli prijateljima i obitelji šalju čestitke. Nažalost te tradicije polako nestaju.

Pisma Djedu Mrazu su važan dio božićnih priprema djece u Finskoj, pogotovo mlađe djece. Međutim, Djedu Mrazu može pisati svatko, bez obzira na dob. Pisma Djedu Mrazu predstavljaju žanr za sebe, od mališana koji su tek naučili pisati do odraslih osoba. Ljudi svih dobi pišu i šalju božićne čestitke, ili izražavaju želje koje su puno dublje od želja za božićnim darovima, poput želje za mir u svijetu. Ima nešto u Djedu Mrazu što privlači ljude širom svijeta – do današnjeg dana on je primio poštu iz 198 različitih zemalja. Možda su baš zbog toga on i njegovi vilenjaci pravi poliglotti.

Glavna pošta Djeda Mraza je dio sela Djeda Mraza. U jednoj od zgrada nalazi se „ured“ Djeda Mraza. Do njega dolazite kroz prostoriju s viskom svodovima gdje se nalazi divovski pendulum naziva „Regulator brzine vrtnje zemlje“. Ovaj ogromni satni mehanizam ostavlja dojam magije i misterije koju Djed Mraz koristi kako bi obišao cijeli svijet i dostavio milijarde darova na vrijeme.

PISANJE ČESTITAKA

Snijegom pokrivena drvca, zvjezdice, snjegovići, djedovi mrazići...bilo je zabavno svaki dan dočekivati sve što je poštar donosio. Gotovo da nema ničeg ljepšeg nego kad primiš prekrсну čestitku od dragih prijatelja, obitelji ili osobe koju volite. Iako se danas sve više gubi tradicija slanja čestitki poštom, jer ih sve više mijenjaju mailovi i internetske čestitke, ne bismo trebali dozvoliti da se ugasi ova tradicija.

Slanje božićnih čestitki trebala bi ostati tradicija u kojoj voljenima pokazujemo koliko nam je stalo i da mislimo na njih. Ovo definitivno ne bi trebalo biti nešto što se osjećamo dužnima činiti samo zato što je ponovo "ono doba godine".

8.12. i 9.12. - božićne pjesme

Već tada, božićno bogoslužje je sadržavalo i izvođenje božićnih pjesama koje su davale poseban ugođaj i toplinu, a što se tiče Hrvatske, ona ima dobro sačuvanu predaju, ali i vrlo bogatu. Hrvatske božićne pjesme u crkvama se pjevaju stoljećima, i to kao uspavanke Isusu.

Božićne pjesme korištene su i u misnom bogoslužju, no danas je sve veći trend da se nepromjenjivi misni dijelovi u to slavljeničko vrijeme zamjenjuju božićnim pjesmama svjetovne prirode.

Nastanak božićnih pjesama svoj izvor ima u plesu kolu, a time je ovdje izvučena riječ koju ste vjerojatno svi čuli, a to je *Carole. Ona se navodi od latinske riječi corolla, što u prijevodu znači vjenčić.

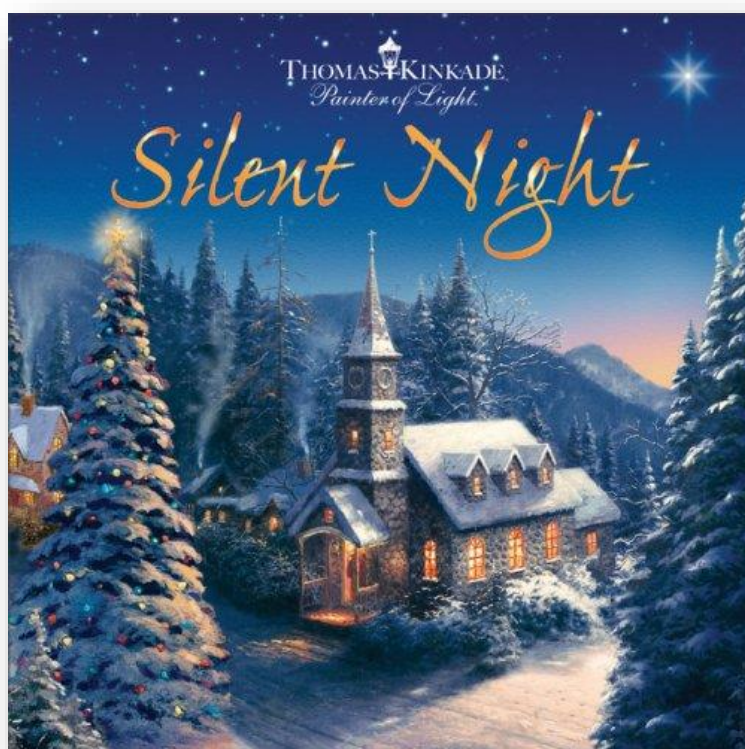
Božićne pjesme korištene su i u misnom bogoslužju, no danas je sve veći trend da se nepromjenjivi misni dijelovi u to slavljeničko vrijeme zamjenjuju božićnim pjesmama svjetovne prirode.

S vremenom treba usavršavati, pročišćavati ali i stvarati nove božićne pjesme, jer mnoge vremenom i zastare. Tako bi se osigurala svježina pjesama.

Evo jedne priče o tome kako je 1818. godine nastala poznata pjesma "Tiha noć".

Govori se kako je na Badnju večer 1818. godine svećenik Joseph Mohr želio posjetiti svog prijatelja i glazbenika Franza Grubera da mu uglazbi pjesmu koja bi se na polnoćki izvela u crkvi.

Kad je otac Mohr stigao do prijatelja, nakratko se odmorio jer mu je snježni put bio vrlo naporan. Kada se trgnuo iz sna, čuo je iz druge sobe zvukove Gruberove gitare i to je već bilo rođenje pjesme. Osim toga, pretpostavlja se da su tada u crkvi bile pokvarene orgulje, te je to ujedno bio i razlog brige oca Mohra kad je zatražio pomoć prijatelja u zadnji čas. Smatra se da je zato "Tiha noć" Bogom nadahnuta pjesma.

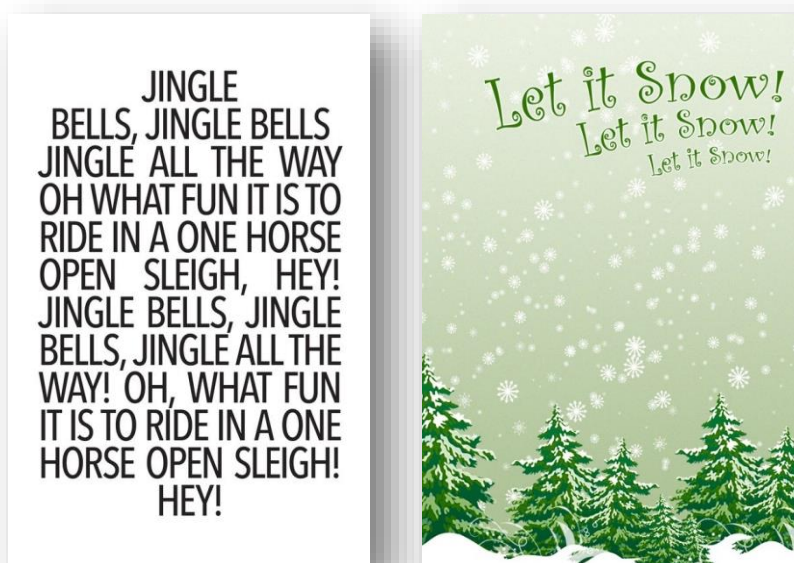
Zahvaljujući orguljašu Karlu Mauracheru koji je došao popraviti orgulje, danas je pjesma poznata diljem svijeta. U sačuvanim dokumentima zapisano je da je 1834.

godine obitelj Strasser opjevala "Tihu noć" pred pruskim kraljem. On je tada naredio svom kraljevskom zboru da tu pjesmu pjevaju svakog Badnjaka.

Pjesma je stigla u Ameriku 1839. godine, koju je tamo donijela obitelj Rainer, a kako se popularizirala, tako je prevedena na više od tristo jezika.

U 20. stoljeću više nije dovoljna samo božićna pjesma u bogoslužjima, tako da se u to doba razvila svjetovna božićna pjesma, a od poznatijih je to "White Christmas" koju je 1942. snimio Bing Crosby. Ona je danas jedan od najizvođenijih i najprodavanijih hitova, a česte su još i pjesme Jingle Bells i Let It Snow.

Neke od najpopularnijih hrvatskih božićnih pjesama su:

1. Radujte se narodi
2. Narod nam se
3. Tiha noć
4. Božić dolazi
5. Sretan božić svakome
6. Zvončići

Neke od najpopularnijih stranih božićnih pjesama :

1. All I want for Christmas is you
2. Last Christmas
3. Jingle bells
4. Winter wonderland
5. Baby it's cold outside

11.12. – Medenjaci

Svima omiljeni medenjaci nastali su u 12. stoljeću, a pripremali su se od brašna, jaja i meda te klinčića, anisa i papra - začina koji su se u to doba koristili u narodnoj medicini.

Kasnije su se tijestu za medenjake počeli dodavati cimet, korijander, muškatni oraščić, kardamom i šafran. Zbog lakog oblikovanja tijesta, medenjaci su dostupni u raznim oblicima, a najčešće se ukrašavaju smjesom bjelanjka i šećera u prahu. U smjesu za ukrašavanje možete dodati i prehrambene boje kako bi medenjake ukrasili prema vlastitim željama.

RECEPT:

SASTOJCI za 10 osoba

ZA TIJESTO

50 dkg glatkog brašna

20 dkg šećera

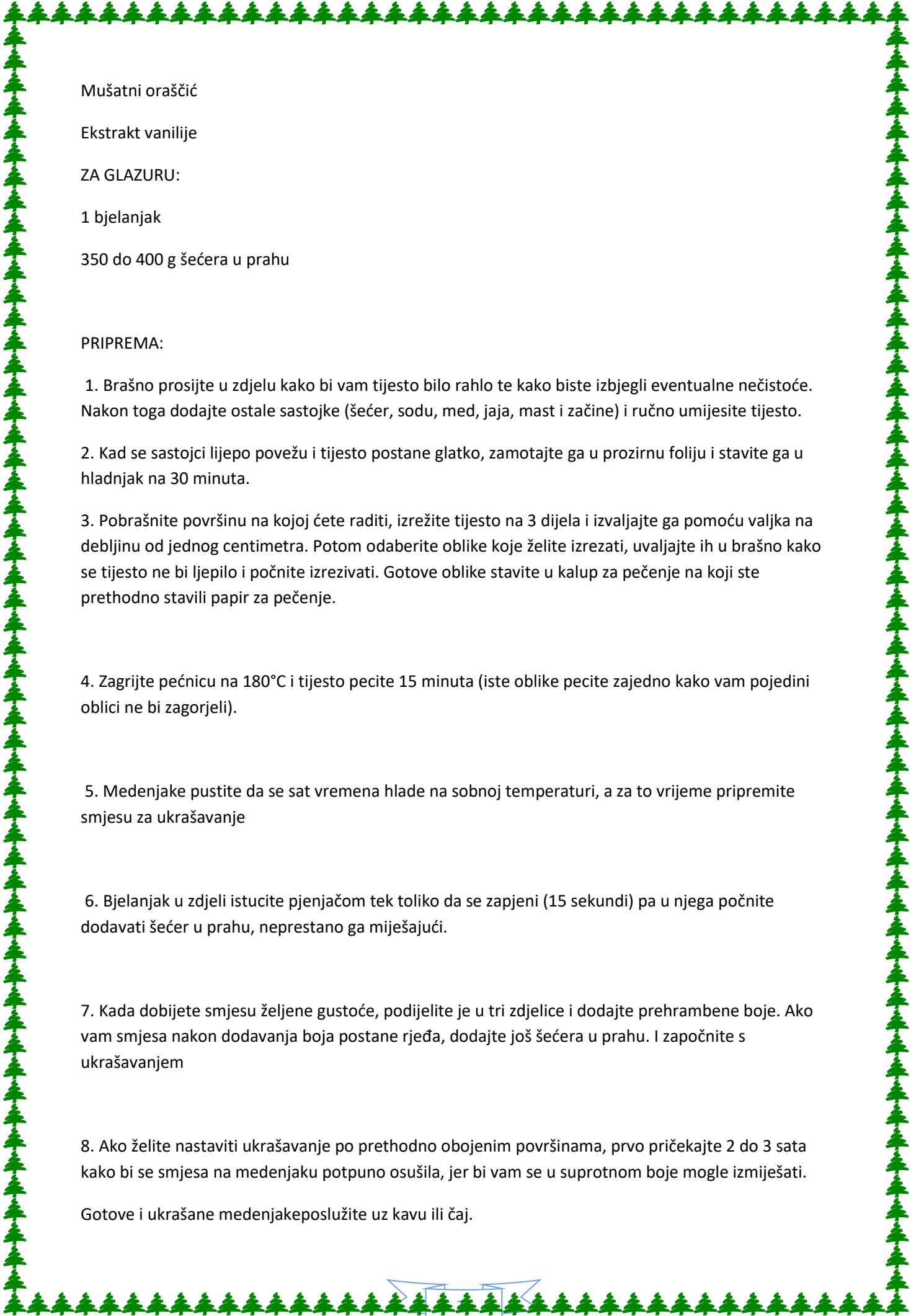
1 velika žlica sode

15 dkg meda

3 cijela jaja

1 velika žlica masti

Cimet

Mušatni oraščić

Ekstrakt vanilije

ZA GLAZURU:

1 bjelanjak

350 do 400 g šećera u prahu

PRIPREMA:

1. Brašno prosijte u zdjelu kako bi vam tijesto bilo rahlo te kako biste izbjegli eventualne nečistoće. Nakon toga dodajte ostale sastojke (šećer, sodu, med, jaja, mast i začine) i ručno umijesite tijesto.
  2. Kad se sastojci lijepo povežu i tijesto postane glatko, zamotajte ga u prozirnu foliju i stavite ga u hladnjak na 30 minuta.
  3. Pobrašnite površinu na kojoj ćete raditi, izrežite tijesto na 3 dijela i izvaljajte ga pomoću valjka na debljinu od jednog centimetra. Potom odaberite oblike koje želite izrezati, uvaljajte ih u brašno kako se tijesto ne bi ljepilo i počnite izrezivati. Gotove oblike stavite u kalup za pečenje na koji ste prethodno stavili papir za pečenje.
  4. Zagrijte pećnicu na 180°C i tijesto pecite 15 minuta (iste oblike pecite zajedno kako vam pojedini oblici ne bi zagorjeli).
  5. Medenjake pustite da se sat vremena hlade na sobnoj temperaturi, a za to vrijeme pripremite smjesu za ukrašavanje
  6. Bjelanjak u zdjeli istucite pjenjačom tek toliko da se zapjeni (15 sekundi) pa u njega počnite dodavati šećer u prahu, neprestano ga miješajući.
  7. Kada dobijete smjesu željene gustoće, podijelite je u tri zdjelice i dodajte prehrambene boje. Ako vam smjesa nakon dodavanja boja postane rjeđa, dodajte još šećera u prahu. I započnite s ukrašavanjem
  8. Ako želite nastaviti ukrašavanje po prethodno obojenim površinama, prvo pričekajte 2 do 3 sata kako bi se smjesa na medenjaku potpuno osušila, jer bi vam se u suprotnom boje mogle izmiješati.
- Gotove i ukrašane medenjakeposlužite uz kavu ili čaj.
-

12. 12. – DAN KUĆICA OD MEDENJAKA

POVIJEST:

Vjeruje se da je armenijski redovnik donio medenjake u Europu oko 992. godine i naučio francuske svećenike kako se peku. Od tada, medenjaci su se često koristili u vjerskim obredima i bili su pečeni da budu tvrdi jer su se često oblikovali u svetce. No nije bio običaj da se rade kućice od medenjaka sve dok braća Grimm nisu napisali bajku po imenu „Ivica i Marica“ 1812.g. U bajci je prikazana vještčina kuća koja je napravljena od medenjaka i slatkiša. Tako su njemački pekari dobili ideju da počnu raditi kućice od medenjaka.

ŠTIKLEC:

rol – pećnica   **cukor** - šećer

šircl – pregača

cukerpeker - slastičar

ZANIMLJIVOSTI:

- 1.** U gradu Bergenu u Norveškoj postoji grad napravljen od kućica od medenjaka.
- 2.** Doktor je švedskom kralju Hansu napisao recept za medenjake kako bi izliječio njegovu depresiju.
- 3.** Najveća kućica od medenjaka ima 35, 000, 000 kalorija.

13.12. – SVETA LUCIJA

Sveta Lucija je zbog svoje vjere podnjela mučeništvo 303. godine.

Dok je još bila mala djevojčica otac joj je preminuo, a njena majka se nedugo nakon toga teško razboljela. Niti jedan doctor nije mogao izliječiti njezinu majku pa su Lucija i njezina majka otišle su na grob svetoj Agati moliti se za njezino ozdravljenje. Sveta Agata se ukazala Luciji i pitala ju zašto je moli za ozdravljenje svoje majke ako joj je majka već ozdrvila zbog toga što je u svom srcu napravila stan za gospodina.

Luciji je tata nakon smrti ostavio imanje koje je podijelila siromasima jer je smatrala da njima treba više nego njoj.

Rimski vojnici su Luciji rekli da se žrtvuje rimskim idolima, ali je ona odbila pa je završila na sudu. Kada ju je sudac pitao zašto, ona je rekla da se Gospodina ne smije gušiti, da je ona Gospodinova sljedbenica te da je njeno tijelo hram Duha Svetoga. Sudac je nakon toga naredio da Luciju probodu mačem.

Jedna druga legenda svjedoči da je jedan mladić bio očaran ljepotom Lucijinih očiju. Luciji je taj mladić išao na živce i htjela ga se riješiti pa si je iskopala oči i poslala ih njemu kako bi se ona maknuo od nje. Mladić je bio toliko ganut

Lucijinom gestom da je i on sam postao kršćanin i svjedok Lucijine vjere. Nakon toga Bog joj je dao nove oči.

U tradiciji narodne i crkvene pobožnosti svetu Luciju vrlo često prikazuju s pladnjom i parom očiju na njemu. Narodna tradicija je povezala ugaslu svjetlost njezinih slijepih očiju s najdužom noći zimskog sunčeva ciklusa. Pripisivali su joj posebnu moć – sveta Lucija bi zimskom suncu vratila snagu – svjetlost, da bi moglo ponovno zagrijati promrzlu zemlju iz koje bi niknuli novi plodovi.

Svetu Luciju
smatramo
zaštitnicom
slijepih i
slabovidnih.

13.12. - DAN VRUĆE ČOKOLADE

Dan vruće čokolade obilježava se 13.12. Ovaj kremasti napitak nastao je još prije 2000 godina u Americi. Izmisle su ga pametne Maye. Tijekom povijesti recept se mijenjao pa danas se ona više ne pije gorka i ljuta već slatka i sa užitkom. U Europi vruća čokolada počinje se piti tek nakon otkrića Novog svijeta jer kao što svi znamo vruća čokolada izmišljena je u Americi.

Aztec i Maye su bili ljubitelji vruće čokolade s čilijem!!

ŠTIKLEC!!

Vruća čokolada se u 19. st. koristila kao lijek za želučane probleme.

Vruća čokolada sadrži antioksidanse protiv kašlja i prehlade.

Recept za najbolju vruću čokoladu

1. Nasjeckajte na što sitnije komadiće. Mlijeko i vrhnje pomiješajte i prelijte u lonac pa stavite da se kuha na srednje jakoj vatri.
2. Čim smjesa provrije prelijte je preko nasjeckane čokolade i miješajte dok ne dobijete gustu kremastu smjesu, ukoliko vam se stvaraju grudice nježno ih razbijte pomoću penjače.
3. Na kraju dodajte prstohvat soli koja će pojačati okus čokolade i malo cimeta po želji.

14.12. - Tradicije za sv. Luciju u Hrvatskoj i drugim zemljama

Spomendan svete Lucije slavi se 13.12. Sveta Lucija kršćanska je mučenica koja je živjela tijekom 2. i 3. stoljeća. Postoji mnogo legendi kako su je mučili i ubili. Danas je ona zaštitnica slijepih i slabovidnih te oboljelih od bolesti očiju, globolje i krvarenja. Također je zaštitnica pisaca, seljaka, sedlara, trgovaca, kovača i lađara. Na dan svete Lucije imamo brojne običaje, a ovo su samo neki od njih.

Otkud je došlo ime Lucija?

IME LUCIJA NASTALO JE OD LAT. LUX, LUCIS, F. ŠTO ZNAČI SVJETNOST, DAN. SV. LUCIJA SE ZATO I ZOVE LUCIJA JER JE ZAŠTITNICA SLIJEPIH I SLABOVIDNIH.

Postoji običaj u narodu da svaki od 12 dana između sv. Lucije i Božića prikazuje jedan mjesec u godini.

U julijanskom kalendaru se povezuje s najkraćim danom u godini, a narodna tradicija povezala je ugaslu svijetlost njezinih očiju s najdužom zimskom noći.

Na dan sv. Lucije i večeri uoči nje djeca su se skupljala u manje grupe. Obilazila su kuće noseći sa sobom izdubljenu tikvu kojoj bi izrezali šupljine u obliku očiju, nosa i usta. Oči, nos i usta osvjetlili su svijećom što je tikvi davalo sablastan izgled. Tikvu su podizali do prozora kuće te plašili djecu govoreći „Ide baba Luca, po selu se smuca“. Domaćini su izlazili van te grupicama darivali jabuke, novac ili nešto slično. Danas se sličan običaj koristi na Halloween.

Dan prije svete Lucije ljudi su stavljali 12 nasoljenih reznjeva crvenog luka koji je od soli puštao tekućinu. Prema predaji, odgovarajući dan predstavljati će određeni mjesec sljedeće godine i njegovo vrijeme.

Dan danas još postoji i običaj za svetu Luciju da majke daju poljubce u oči što je značilo da djeca neće dobiti ikakvu bolest očiju.

Najpoznatiji
običaj u
Hrvatskoj je
sijanje
pšenice koja
naraste do
Božića. Ako
pšenica
naraste to je
značilo da će
sljedeća
godina biti
plodna. Prije
su ljudi
izdubili rupu
tikvi pa tamo
zasijali
pšenicu, ali
danas postoje razni načini sijanja pšenice na primjer, danas neki ljudi
stavljaju i crvenu vrpцу oko nje koja je „štitila od uroka“.

15.12. - DAN SIJANJA PŠENICE

Svake godine na blagdan Sv.

*Lucije sije se božićna
pšenica, kao simbol obnove
života i*

plodnosti.

Štiklec

*Prema narodnom
vjerovanju, ovisno o izgledu
iznekle pšenice odnosno
kakva je njezina gustoća te
boja, u idućoj će godini biti
bolja ili lošija žetva.*

POVIJEST:

Sam običaj potječe iz davnine i vezan je uz Svetu obitelj.

Naime, bježeći pred Herodovim vojnicima,

Marija je zamolila težaka, koji je na njivi sijao pšenicu, da kaže progoniteljima kako su tim putem prošli u vrijeme kada je sijao. Kada su vojnici stigli, pšenica je čudesno izrasla, a oni su odustali od daljnje potjere.

Kako posijati pšenicu?

Za sijanje pšenice postoji mnogo trikova da naraste gusta i bude kvalitetna. Ovo je najjednostavniji način sijanja pšenice u samo nekoliko koraka:

1. Namočite pšenicu u mlakoj vodi te ostavite da nabubri tijekom noći.
2. Sljedeći dan ostatak vode ocijedite te pšenicu malo osušite na kuhinjskom papirnatom ubrusu.
3. Pronađite malu posudu u koju ćete posaditi pšenicu (može biti keramička, porculanska, plastična,...).
4. Stavite malo vate namočene u vodi na dno posude, zatim stavite nabubrena zrna pšenice na vatu i prekrijte s malo zemlje.

16.12. – TREĆA NEDJELJA ADVENTA

- treća nedjelja Adventa ili treća nedjelja Došašća
- obilježava se 16.12.

VRIJEME DOŠAŠĆA DIJELIMO NA DVA RAZDOBLJA

1. od prve nedjelje Došašća do 16 prosinca naglasak je na iščekivanju drugog Kristovog dolaska
2. od 17.do 24. Prosinca naglasak je na pripravi za svetkovinu Božića

POVIJEST DOŠAŠĆA

Slavljenje Došašća započelo je u 5.st. , kada je biskup Perpetuo iz Toursa započeo pripravu za Božić, počevši od blagdana sv.Martina 11.studenog. Nazvao je Došašće pokorničkim vremenom , naređujući post u 3 dana svakog tjedna od 11.studenog do Božića . Ovo vrijeme posta od 40 dana izvorno se nazivalo *Četrdesetdnevni post sv.Martina*. U 6. St.,papa Grgur Veliki skratio je Došašće na 4 tjedna.

ZANIMLJIVOSTI

- treća nedjelja Došašća se od davnine naziva *Dominica Gaudete* -nedjelja radujte se ili nedjelja Gaudete
- podsjeća nas da je radost temeljna značajka cijelog Došašća
- Ludwig van Beethoven je rođen na treću nedjelju Došašća (16.12.1770.g.)

ŠTIKLEC

- 16.12.1866.godine otkriven je spomenik bana Josipa Jelačića
- Ivan Zajc umro je 16.12.1914.godine

17.12. – BOŽIĆNI SAJMOVI

Zimski sajmovi pojavljivali su se najprije na njemačkom govornom području još u srednjem vijeku. Ti sajmovi u početku nisu služili za zabavu i razonodu već da bi mještani na početku zime nabavili dovoljno hrane i stvari da izdrže zimu. Trgovci su morali imati dozvolu za prodavanje svojih proizvoda na sajmu.

Najstariji takav sajam zabilježen je u Beču 1296. godine. Tijekom sljedećih stoljeća sajam se povećavao i razvio u današnji adventski sajam kod vijećnice (Rathausplatz).

Danas je najveći i najpoznatiji sajam u predbožićno vrijeme onaj u Nürnbergu i smatra se jednim od najstarijih u Njemačkoj.

Adventski sajmovi se održavaju tijekom četiri tjedna došašća na središnjem gradskom trgu, u području pješačke zone. Taj prostor je okičen božićnim ukrasima, a posebno se ističe visoko božićno drveće. Drvene kućice imaju raznolikom ponudu suvenira - od božićnih ukrasa, licitara, i snježnih kuglica, preko slastica, rakija i vina do kapa i rukavica. Dio sajma su i ugostiteljske kućice s kobasicama i kuhanim vinom.

ŠTIKLEC!

I ove riječi koje ćete često koristiti u vrijeme došašća dolaze iz njemačkog jezika: plac, blic, beštek, špajza, špek, štrample, pelcmantil, bluza, deka, flaša, keks, krampus, koštati, šlag

18.12. – STARI OBIČAJI-ADVENT

Advent je razdoblje pripreme za veliki blagdan Božić. Ljudi su ga oduvijek vrlo ozbiljno shvaćali te su se uvijek trudili da bude što bolji. Zato su se, u želji da ga što dostojnije i ljepše obilježe, za Kristovo rođenje pripremali točno četiri tjedana. Molilo se i postilo, ali i zabavljalo i veselilo. Prizivačo se obilje i proricala budućnost. Zajedno se i išlo na prvu jutarnju misu – zornicu, a na Sv. Barbaru pojavljivali su se prvi čestitari.

Na Nikolinje, poznatije kao blagdan Sv. Nikole, dobru djecu se darivalo raznim voćem, a zločestu djecu plašilo Krampusovim šibama. Sv. Nikola je bio zaštitnik pomoraca i djece te ga zato ljudi osobito slave.

Na blagdan Sv. Lucije u noći djevojke, u snu, su pokušavale doznati za kojeg će se momka udati. Za blagdan Sv. Lucije povezana je i jabuka božićnica te se na taj dan sadi pšenica. Na taj se dan uzela grančica bilo koje voćke i u kući bi se zapalila te na kojeg ukućana dim pokaže vjerovalo se da će prvi umrijeti. Tada se i u kruh stavljao novčić i član koji otkine dio s novčićem imat će bogatu godinu.

Djetinjci, materice i očići su sve blagdani u južnoj Dalmaciji.

Djetinjci se obilježavaju prvi tjedan adventa i na taj se dan zbog tobožnjih prijetnji starijih djeca otkupljuju darivanjem starijih.

Materice se obilježavaju drugi tjedan adventa i mame darivaju svojoj djeci voće, slatkiše ili orahe, a običaj je da se u jabuke stavlja koji dukat ili kovanica. Djeca svoju zahvalnost iskazuju čestitanjem materice mamama. Naziv materica došla je od riječi maramice koja se davala bližoj rodbini.

ŠTIKLEC

Tradicionalni , stari hrvatski božićni dar bila je i ukrašena jabuka zvana božićnica, a darivali su je mladići djevojkama!!!

Očiči se obilježavaju treći tjedan adventa i na taj dan rano ujutro djeca bi našla nekakav konop i svoga oca svezali koji potom mora platiti svoje oslobođenje nakakvim novčićem ili nekom drugom sitnicom. Često bi djeca ovo govorila:

“Faljen Isus, očiči, božićno je vreme,
mi smo došli sada tražit' vaše otkupljenje.
Pođite na tavan, donesite mese,
ako nije suvo, otvorite kese.
Ako ništa nema, višanje se sprema!”

Badnjak je došao od riječi panj koji se na dan prije Božića unosio u kuću te se palio i grijao cijelu kuću sve do Sveta tri kralja. Tek se kasnije preuzeo običaj iz Njemačke običaj o kičenju drveta. Prvo si bor okitio, vjeruje se, u Splitu 1895. godine te je bio ukrašen voćem, orasima i slatkišima.

Običaj u Slavoniji bio je da se uvijek na Božić prvo muško dijete prvo darivalo. To bi podrazumjevalo da bi dobio najveću kobasicu i naravno ponešto slatkiša.

19.12. –božićne svijeće i adventski vijenci

- Kršćani četiri svijeće pale već više od 150 godina. Iako su mnogi zaboravili, svaka od njih ima svoje značenje. 'Prva svijeća je svijeća nade, druga svijeća, tj. nedjelja, je simbol mira, treća radosti, a četvrta ljubavi', rekao je **don Ivo Zečević**.
- Došašće ili advent **vrijeme je pripreme za Božić**, dolazak i rođenje Isusa Krista. Počinje četiri tjedna prije Božića, a kao simbol toga izrađuju se adventski vijenci s četiri svijeće. One predstavljaju četiri tjedna Došašća.
- **Nekada su na vijencu stajale 24 svijeće, 4 velike crvene i 20 malih bijelih.** Velike su se palile nedjeljom, a male svaki dan. Tako su svakodnevno bile podsjetnik vjernicima na duhovnu pripremu zbog dolaska Božića. Ukrašavaju se zimzelenim grančicama koje simboliziraju vječni život, jednako kao i sam vijenac, u obliku zatvorenog kruga.

- **Prva svijeća** je postilica ili prorokova svijeća - simbolizira nadu i iščekivanje.
- **Druga svijeća** je pomirilica ili betlehemska - označava mir.
- **Treća svijeća** je pastirska - slavi radost i veselje.
- **Četvrta svijeća** je svijeća anđela i donosi - ljubav.

Običaj izrade adventskog vijenca proširio se tijekom 19. stoljeća u njemačkim evangeličkim obiteljima.

Običaj su vrlo brzo preuzeli bavorski katolici, a potom i ostatak zapadnog kršćanskog svijeta.

20.12. – Kako napuniti trbuhe i isprazniti novčanike na adventu?

Jako se veselimo Božiću. Paljenje lampica na Zrinjevcu očekujemo kao puricu s mlincima na bakinom ručku. Neki od nas i ove će godine, po 100. put, gledati Sam u kući. Sve te rituale ponavljamo, ali tumačenje po zagrebačkim ulicama u prosincu uvijek je drugačije .

Advent u Zagrebu postao je toliko popularan da turisti pređu kilometre kako bi uživali u lampicama, klizanju, Zrinjevcu, fuliranju...ali i u HRANI!

Fritule

Fritule su hrvatska slastica koja nalikuje malim krafnama, a pripremaju se u Kvarnerskom primorju, Istri i Dalmaciji. U Primorju i Istri je običaj da se rade u danima posta, pa tako i za Badnjak. Vrlo su slične talijanskim zeppolama, no obično im se dodaje liker, rakija i korica limuna, mogu sadržavati grožđice, a posipaju se šećerom u prahu. Mogu se pripremati od dizanog tijesta s kvascem ili gušćeg lijevanog tijesta s praškom za peciva.

Recept:

Umiješati sve sastojke, da se dobije glatka smjesa.

Ukoliko vidite da vam je smjesa rijetka (da se razlijeva iz žlice) slobodno dodajte još koju žlicu brašna!

Vaditi žličicom smjesu i pržiti u vrućem ulju. Ulje ne smije biti prevruće.

Čim porumene (a to je brzo), okrenuti na drugu stranu i pustiti da se isprži do kraja. Ukoliko pečete u dosta ulja, da lijepo plivaju, one se počnu same okretati.

Vaditi u zdjelu u koju ste na dno stavili papirnati ručnik ili salvetu da upije višak ulja.

Posipati šećerom u prahu. Poslužiti.

Uglavnom nestanu odmah!

Germknedle

Germknedle su specijalitet češke i bečke kuhinje, a i u jbavarskoj su kuhinji dosta raširene i omiljene. Radi se o velikim knedlama od dizanog tijesta, punjenim džemom ili pekmezom od šljiva, posipanim mljevenim makom ili šećerom u prahu i prelivenim rastopljenim maslacem ili umakom od vanilije. Germknedle se poslužuju tople. Kuhaju se otprilike 5 minuta u vrućoj vodi ili se pare iznad kipuće vode.

Kobasice

Na mnogim se štandovima u gradu mogu probati razne kobasice npr. kobasice od jelena, češnjovke, kranjske kobasice, debrecinke...

Štiklec:

- Bračke fritule – Narančina korica
- Splitske fritule – Jabuke
- Dubrovačke fritule – Rakije (lozovače) ili ruma
- Svetojelske fritule (Crikvenica) – Bijelo vino
- Zagrebačke fritule – Jogurtom
- Posne fritule – Bez jaja

Kuhano vino

Kuhano vino je alkoholno piće. Poslužuje ga se hladno i vruće. Poseban miris daju mu začini poput cimeta i klinčića.

21.12. – O BOŽIĆNIM DAROVIMA

Iako vam se čini da je poklon koji ste pronašli prejeftin da biste ga nekome dragom poklonili, odmah da vam kažemo da se gadno varate. **Važna je namjera i sam poklon, a ne njegova cijena.** S time se slaže i znanstveno istraživanje objavljeno u časopisu *Journal of Experimental Social Psychology*. Iako oni koji daruju smatraju kako će proći bolje ako odaberu skuplji poklon, rezultati istraživanja se ne slažu s tom pretpostavkom. Upravo suprotno, pokazalo se da ne postoji poveznica između cijene poklona i zadovoljstva osobe koja ga je primila.

Istraživanje objavljeno u časopisu *Journal of Experimental Social Psychology* otkrilo je kako darivatelji precjenjuju efekt iznenađenja. Naime, pokazalo se kako osobe cijene kada dobiju poklone koje su izričito tražile, puno više nego kada dobiju poklon koji ste vi za njih odabrali.

ŠTIKLEC

Prije 70 godina, cijena poklona u prosjeku je bila manja za 90%.

IZVORI: <https://www.tportal.hr/lifestyle/clanak/znanstvena-istrazivanja-potvrdila-ovo-su-najbolji-i-najgori-bozicni-pokloni-foto-20171220>

22.12. – zadnji dan prije treće nedjelje došašća

22.12. je zadnji dan treće nedjelje došašća.

Taj dan se slavi sveti Časlav. Časlav je ime sastavljeno od dviju riječi: od korijena starog glagola ča-jati, što znači čekati i čestog dodatka u slavenskim imenima -slav (slava). Ime Časlav se tumači i kao prijevod latinskog imena Honorat (us), stvorenog od riječi honor (čast). U kalendaru nalazimo svetog Honorata 22.12. U rano kršćansko doba podnio je mučeništvo u Ostiji kod Rima. Uz njegovo ime redovito stoji i ime (prijevod) Časlav. Svi su ovi sveci vrlo malo poznati.

Toga dana rodio se i sveti Zenon u mauritanskoj Cezareji, te je studirao u Kartagi. 356. je posvećen za biskupa Verone. Često je držao velike govore u kojima je obrađivao i različita pitanja. U njima je često riječ o arijanskim zabudama, o pravom nauku o Presvetog Trojstva te o liturgiji i sakramentima krštenja i slavljenja Euharistije. Kao pisac Zenon je bio nepoznat, sve do 1508.godine, kada je biskupska knjižnica preseljena iz Verone u Veneciju, kada je otkriven niz spisa gdje se on pojavljuje kao autor ili se govori o njegovom životu.

Poslije njegove smrti više je puta na njegov zagovor sapašavao Veronu od poplave rijeke Adige.

Toga dana trebamo razveseliti roditelje tako da učinimo dobra djela i da zahvalimo što su nam pomagali oko škole i oko zadaća. Isto tako moramo se pripremiti za Božić. Jedna od priprema za Božić je da idemo u crkvu na svetu ispovijed. Želimo se što bolje i ljepše pripremiti za Isusov dolazak. Treba pripremiti bor i ukrase za bor na vrijeme.

23.12. – Advent u Zagrebu

Advent u Zagrebu raspoređen je na 25 lokacija. Obuhvaća skoro sve ulice Gornjeg grada. Advent privlači mnogo turista i posjetitelja. Turisti su na advent 2017. godine u Zagrebu potrošili više od 15 milijuna eura. Zagrebački advent je već tri godine zaredom dobio titulu najboljeg adventa u Europi. Najpopularni lokacija na adventu je ledeni park na Trgu kralja Tomislava .

Štiklec

Cijena najma za jednu kućicu na zagrebačkom adventu kreće se od 25.000 kuna do 140.000 tisuća kuna.

24.12. - Badnjak

Badnjak je naziv dana prije Božića. Badnjak se slavi 24.12., a riječ potiče od riječi badnjak, što znači deblo, koje se unosilo u kuću, zapalilo i lagano tinjalo do Sveta tri kralja. Naziva se također Badnji dan ili Badnja večer. Na Badnjak se kiti božićno drvce .

Tradicionalno se na Badnjak posti, ali Katolička crkva to ne smatra obveznim .

Štiklec

Badnjak je dobio ime po drvetu koje se pali na ognjištu za dan prije Božića i ime Badnjak povezano je s riječi bdjeti .

25.12. - BOŽIĆ

Umanjenica riječi **Bog** u **Hrvatskoj** je **Božić**, a preuzeta je kao naziv blagdana i zapravo označava dan na koji se rodio mali **Bog**, odnosno **Isus**. Na engleskom se kaže **Christmas** i skraćenica je sintagme **Christ' mass**, odnosno **Kristova misa**. Umanjenica riječi **Bog** u **Hrvatskoj** je **Božić**, a preuzeta je kao naziv blagdana i zapravo označava dan na koji se rodio mali **Bog**, odnosno **Isus**. Na engleskom se kaže **Christmas** i skraćenica je sintagme **Christ' mass**, odnosno **Kristova misa**. I dok je u prošlosti slavlje započinjalo 40 dana prije **Božića**, 11. studenog, te se taj period zvao 'četrdeset dana svetog Martina', danas to razdoblje traje tek četiri tjedna i naziva se došašćem ili adventom. Tada se izrađuje adventski vijenac, koji se plete od zimzelenih grančica, tako da nema početka ni kraja i predstavlja vječnost. U četiri nedjelje došašća pali se jedna po jedna svijeća, dok se na sam **Božić** upale sve četiri. Danas **Božić** slave i oni koji su kršćani i oni koji nisu jer je postao obiteljski blagdan. Obavezno kićenje bora na **Badnjak**, odlazak na misu polnoću, pjevanje božićnih pjesama i darivanje postali su dijelom mnogih života.

Na **Božić** se često odlazilo na tri mise, za početak na polnoću na sam **Badnjak** na kojoj bi se dočekao **Božić**, zatim na ranojutarnju misu zornicu, tzv. malu misu gdje se obično pričešćivalo, a na poldanicu ili velu misu odlazilo se po danu. Na mise su djevojke često odlazile u različitim svečanim haljinama.

Žene su dan prije pripremile bogati božićni jelovnik, a ručak je bio svečan i bogat te je za stolom okupljao cijelu obitelj. Jelo se [voće](#), [povrće](#), meso, razne pečenke, [kruh](#), [hladetinu](#), peciva i brojna druga jela.

Poslije ručka odlazilo se čestitati rodbini i prijateljima, a potom ostalim mještanima. Koledanje ili čestitarenje činilo se pjevajući tradicionalne božićne pjesme, a čestitare bi se često darivalo. Mladići su djevojkama često kao tradicionalni božićni dar darivali tzv. božićnicu, ukrašenu [jabuku](#). Prvi posjetitelj koji bi posjetio kuću na **Božić**, tzv. polaznik ili položar, trebao bi biti zdrav, krepak, veseo što bi domu donijelo sreću, a često su se unaprijed domovi dogovarali o "slučajom" posjetitelju da se ne bi izazvalo nesreću. Ako bi pak na **Božić** padala kiša, vjerovalo se da će uroditi sve što se okopa motikom.

Legenda o Djedu Božićnjaku

Djed Mraz (ili Djed Božićnjak) je dobri djedica, debeljuškast, dugačke bijele brade. On svake godine daruje dobru djecu svijeta. Obučen je u crveno odijelo i ima na glavi crvenu kapu. On nosi naočale da može bolje vidjeti darove dok ih vadi iz svoje velike vreće. Djed Mraz u noći s Badnjaka na Božić, dok dobra djeca spavaju, darove spušta kroz dimnjake ili tiho ulazi kroz prozor i darove ostavlja ispod bora. Ako se jako, jako pažljivo sluša, može se čuti Djedov smijeh; Ho-ho-ho...

Djed Mraz živi u Finskoj, na brdu Korvatunturi u pokrajini Laponiji, tamo gdje je jednaka udaljenost do svih mjesta na svijetu.

Dolina u kojoj je smješteno selo Djeda Mraza ima oblik uha, pa tako Djed Mraz može slušati svu djecu svijeta.

Kažu još da u selu Djeda Mraza postoji tvornica igračaka, a u pakiranju igračaka djedu pomaže njegova supruga Mouri (Baka Mraz), patuljci Uuras, Puhku i Puolukka, vilenjaci, sob Rudolf i drugi.

Dokazano je da na koju god adresu se piše dobrom djedici, on će to pismo i dobiti, a to je zato što mu pomažu Baka Mraz, patuljci, vilenjaci i dobra djeca koja žive u blizini sela Djeda Mraza.

Osim Baka Mraz i patuljaka, djedici pomaže i devet vjernih sobova koji vuku njegova kola i lete s njim oko svijeta. Najpoznatiji njegov sob je Rudolf kojega ćete prepoznati ako ih slučajno ugledate dok prelijeću vaše mjesto, po crvenom nosu.

Sanjke vuče ukupno 9 sobova. Najvažniji među njima je Rudolf koji svojim crvenim nosom osvjetljava put. Ostali sobovi su Dasher, Dancer, Prancer, Vixen, Comet, Cupid, Donner i Blitzen.

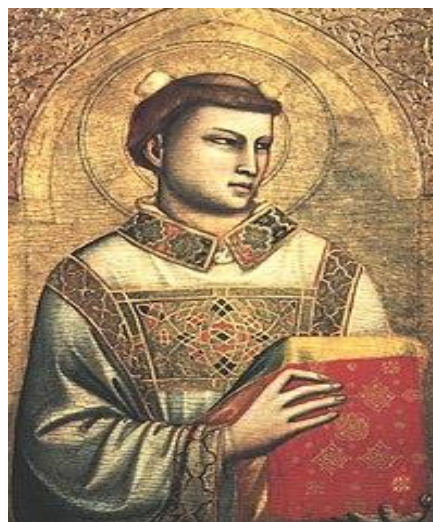
26.12. – Sv.Stjepan

Drugi dan Božića, odnosno blagdan Sv.Stjepana u katoličkim crkvama obilježava se 26.12., a u pravoslavnoj crkvi obilježava se 27.12. Na taj dan se slavi novi početak.

Štiklec

**Blagdan Sv.Stjepan
slavi se još od 380.
godine**

Sveti Stjepan bio je prvi koji je propovjedao Bibliju i prvi apostol koji je bio kamenovan. Njegovo ime na grčkom znači "kruna, vijenac". Danas ga se naziva Sv.Stjepan prvomučenik. Danas je Sv.Stjepan simbol oprosta i borbe protiv nepravde. U našim krajevima dan svetog Stjepana poznat je i pod nazivom Štefanje.

27.12. – Ivan Evanđelist

U umjetnosti:

Kršćanska umjetnost tradicionalno prikazuje sv. Ivana Evanđelistu s dugom svijetlom kosom, bez brade i dječjačkog izgleda, što sve osim mladosti simbolizira njegovu čistoću i dobru narav. Također ga se prikazuje i potpuno suprotno kao sjedobradog starca.

Ivanov glavni simbol atribut je orao koji simbolizira "visine koje on dosiže u prvom poglavlju svog evanđelja". Prikazuje ga se i kako drži pero, kalež ili palmu.

Ivan Evanđelist

Sveti Ivan Evanđelist apostol i evanđelist, svetac, pisac Evanđelja po Ivanu, Prve, Druge i Treće Ivanove poslanice te knjige Otkrivenja. U kalendaru Katoličke crkve, njegov spomendan se obilježava 27. prosinca i slavi se u bijeloj liturgijskoj boji.

Značenje:

Njegovo evanđelje napisano je za kršćane koji su potekli iz poganstva. U njima želi utvrditi vjeru u mesijanstvo i božanstvo Isusa Krista. Osim Evanđelja napisao je tri poslanice i Otkrivenje. Sve su te njegove knjige pune najdublje teologije. Ivanove poslanice mogu se nazvati, a posebno prva, poslanicama ljubavi, jer u njima dolazi 31 puta glagol "ljubiti" te 21 puta imenica "ljubav". On nam je u njima dao i najdivniju definiciju Boga: "Bog je ljubav!"

Otkrivenje je proročka knjiga, o konačnoj pobjedi Isusa Krista. Napisao ju je na grčkom otoku Patmosu. Zaštitnik je teologa, pisaca, knjižničara, izdavača knjiga i novina, skladatelja, slikara, prijateljstva, Male Azije i mnogih biskupija i župa u raznim dijelovima svijeta. Jedna redovnička zajednica, osnovana 1975. godine, posvećena je svetom Ivanu Evanđelistu i nazvana je po njemu: Zajednica svetog Ivana.